

Ба 49493Ф

ІВАН ШАМЯКІН

БІБЛІОГРАФІЧНА ПАМ'ЯТКА

БА 49493 зр

СЕРЫЯ-ПІСЬМЭННІКІ БССР.

Дзяржаўная бібліятэка БССР
імя В. І. Леніна

ІВАН ШАМЯКІН

*Бібліяграфічная
памятка
чытача*

Дзяржаўная бібліятэка
БССР імя В. І. Леніна

КАБІНЕТ СЕЛЯРУСКОЙ
ЛІТАРАТУРЫ І ПЕДІАГРАФІ

Дзяржаўнае выдавецтва БССР
М І Н С К 1957

ба 49493

1957 г.

Склалила Н. Б. ВАТАЦЫ

* * *

Р э д а к т о р —
доктор філологічних наук
В. В. БАРИСЕНКА

ІВАН ШАМЯКІН

(Біяграфічная і бібліяграфічная даведка)

Іван Шамякін — папулярны беларускі празаік. Ён выступіў у літаратуры пасля Вялікай Айчыннай вайны. Імя пісьменніка стала шырока вядома з 1948 года, калі быў апублікаваны яго раман «Глыбокая плынь», удастоены Сталінскай прэміі. Творы І. Шамякіна перакладзены на рускую, украінскую, казахскую, латышскую, малдаўскую, кітайскую, балгарскую і польскую мовы. Раман «Глыбокая плынь» выйшаў у СССР у 15 выданнях на 6 мовах у колькасці 735 300 экзэмпляраў. Усяго ў СССР з 1949 па 1956 год выдадзена 23 кнігі І. Шамякіна ў колькасці 925 300 экзэмпляраў. Кнігі І. Шамякіна выдаваліся і за межамі СССР.

* * *

Іван Пятровіч Шамякін нарадзіўся 30 студзеня 1921 г. у вёсцы Карма, Добрушкага раёна, Гомельскай вобласці, у сям'і селяніна.

Дзед і бацька пісьменніка былі да рэволюцыі батракамі. У 1936 годзе Іван Шамякін скончыў Макаўскую няпоўную сярэдняю школу, Церахоўскага раёна, і паступіў у Гомельскі тэхнікум будаўнічых матэрыялаў. Увесь вольны ад заняткаў час будучы пісьменнік аддаваў чытанню мастацкай літаратуры.

Яшчэ студэнтам тэхнікума І. Шамякін пачаў пісаць вершы, а пазней і апавяданні. На трэцім курсе ён прымае актыўны ўдзел у рабоце літаратурнага аб'яднання пры газеце «Гомельская праўда».

У 1940 г. Іван Шамякін скончыў тэхнікум і паехаў на працу ў Беластокскі райпромкамбінат, але працаваў там нядоўга. У верасні ён быў прызваны ў рады Совецкай Арміі. У гэтым-жа годзе з горада Мурманска—месца сваёй службы—даслаў ён першыя свае апавяданні («Парастак» і інш.) у рэдакцыю часопіса «Полымя».

У Вялікую Айчынную вайну І. Шамякін удзельнічае ў баях з нямецка-фашысцкімі захопнікамі. Спачатку быў камандзірам гарматы на Карэльскім фронце, апошнія два гады — комсоргам асобнага дывізіёна на 1-м Беларускам фронце. Знаходзячыся ў арміі, у чэрвені 1943 года ўступае ў рады Комуністычнай партыі.

У час вайны І. Шамякін друкаваўся ў армейскім друку. На беларускай мове напісаў у 1944 годзе вялікае апавяданне «У снежнай пустыні». Дапрацаванае ў 1946 годзе апавяданне было надрукавана.

З пачатку 1945 года дывізіён, у якім слу-

жыў Шамякін, знаходзіўся ў Польшчы, а потым у Германіі. Тут на Одэры сустрэў пісьменнік перамогу і там-жа напісаў аповесць «Помста».

Яшчэ ў арміі І. Шамякін марыў аб працы выкладчыка беларускай літаратуры і мовы. Пасля дэмабілізацыі (кастрычнік 1945 года) ён варочаецца дамоў да сям'і і працуе настаўнікам у вёсцы Пракопаўка, Церахоўскага раёна. Пісьменнік поўны энергіі і жадання працаваць. Ён актыўна ўключаецца ў грамадскае жыццё сельсавета, прагна імкнецца авалодаць ведамі і стаць кваліфікаваным настаўнікам. Выбраны сакратаром тэрытарыяльнай партарганізацыі, праводзіць вялікую арганізацыйную і выхаваўчую работу сярод калгаснікаў. Адначасова настойліва працуе над павышэннем сваіх ведаў, вучыцца ў інстытуце замежных моў і завочна ў педінстытуце, займаецца творчай працай.

Нямалаважную ролю ў творчай біяграфіі І. Шамякіна адыграла яго асабістае знаёмства з вядомымі пісьменнікамі рэспублікі ў час работы першага пасляваеннага Пленума праўлення Саюза савецкіх пісьменнікаў БССР (снежань 1945 г.). «Асабістае знаёмства з пісьменнікамі, — успамінае І. Шамякін, — у пераважнай большасці сваёй, людзьмі шчырымі, чулымі, сардэчнымі акунула мяне ў літаратурнае жыццё. Я ехаў з Пленума з адным цвёрдым намерам: пісаць, пісаць і яшчэ раз пісаць, не спыняцца ні на хвіліну. І, прыехаўшы дамоў, я сапраўды з дзіўнай энергіяй узяўся за працу. Я ўспамінаю той час з хваляван-

нем. Адкуль бралася энергія, сіла? Удзень я працаваў у школе, увечары ледзь не штодзень ішоў у адзін з шасці калгасаў сельсовета на сход ці праводзіў партыйны сход, семінар агітатараў, заняткі з камуністамі. А потым вяртаўся дадому позна ўначы і пісаў пры газеце»¹.

У гэты перыяд пісьменнік публікуе апавесць «Помста», напісаную ім яшчэ ў Германіі летам 1945 г.², заканчвае апавяданне «У снежнай пустыні» (1944 — 1946), піша апавяданні «У дзень перамогі» (1945), «Браты» (1946), «Бацька» (1946), «Далёкая камандзіроўка» (1947) і інш., натхнёна працуе над раманам «Глыбокая плынь» аб гераічнай барацьбе беларускага народа за сваю Радзіму ў час Вялікай Айчыннай вайны, які заканчвае ў 1948 г. У ліпені 1947 г. Іван Шамякін быў прыняты ў члены Саюза савецкіх пісьменнікаў БССР.

У жніўні 1948 года Іван Пятровіч пераязджае ў Мінск і паступае ў партыйную школу пры ЦК КПБ, якую заканчвае ў 1950 годзе. У 1949 годзе значна дапрацоўвае раман «Глыбокая плынь» для асобнага выдання. У 1949—1951 гадах выдае тры зборнікі сваіх апавяданняў. У 1953 г. выходзіць другі раман Шамякіна «У добры час».

Пасля заканчэння партыйнай школы І. Шамякін працуе рэдактарам мастацкай літаратуры.

¹ Гл. аўтабіяграфію І. Шамякіна, змешчаную ў дадатках да дысертацыі А. А. Сондак — «Проза Івана Шамякіна».

² Часоп. «Полымя» № 11—12, 1945, стар. 18—46.

туры Дзяржаўнага выдавецтва БССР і галоўным рэдактарам часопіса «Советская Отчизна». 3 мая 1954 года — намеснік старшыні праўлення Саюза савецкіх пісьменнікаў БССР.

Побач з творчай працай І. Шамякін вядзе значную грамадска-палітычную работу. Ён выступае з артыкуламі аб задачах беларускай літаратуры, аб барацьбе савецкага народа, народаў свету за мір. І. Шамякін з'яўляецца членам Рэспубліканскага камітэта абароны міру, членам ЦК ЛКСМБ, дэпутатам Мінскага абласнога савета.

За заслугі ў галіне літаратуры І. Шамякін узнагароджаны ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга і ордэнам «Знак Пашаны».

* * *

Аповесць «Помста» (1945) — першы буйны твор Івана Шамякіна. Прысвечана яна баявым справам Савецкай Арміі ў перыяд завяршэння Вялікай Айчыннай вайны. У аповесці створаны вобразы савецкіх воінаў, галоўным чынам афіцэраў, мужных і гуманых людзей краіны сацыялізма. На прыкладзе іх дзейнасці ярка паказана маральная перавага Савецкай Арміі над гітлераўскай арміяй грабежнікаў.

Савецкім воінам — мужным удзельнікам Вялікай Айчыннай вайны прысвечан і рад іншых твораў Шамякіна. Пісьменнік любоўна малюе высокародных пачуцці савецкіх людзей.

У апавяданні «У снежнай пустыні» (1944—1946) аўтар апавядае аб вялікай воінскай дружбе. Фашысцкія сцяrvatнікі падбілі савец-

кі самалёт. Пілоту Васю і раненаму штурману Волкаву давялося прыямліцца на варожай тэрыторыі. Перамагаючы страшэнныя цяж-касці, падтрымліваючы адзін аднаго, дабіраюцца яны да савецкіх часцей.

У апавяданні «Браты» (1946) І. Шамякін малое вобраз прыныповага, валявога і мужнага савецкага камандзіра-патрыёта, які свята выконвае свой абавязак перад Радзімай. Даведаўшыся аб дэзерцірстве роднага брата, ён рашуча дае загад аб яго расстрэле.

І. Шамякін імкнецца паказаць у сваіх творах прыгожасць савецкага чалавека, маральную перавагу савецкіх людзей перад людзьмі капіталістычнага свету. Асабліва ярка выказана гэтая думка аўтара ў апавяданні «У далёкай камандзіроўцы» (1947). Герой апавядання — інжынер Ярохін едзе ў камандзіроўку ў Амерыку. Самалёт робіць вымушаную пасадку ў глухой мясцовасці. У самалёце, акрамя яго, англійскі лорд Джуд Стон і маладая канадская жанчына з дзіцем. Доўгі час пасажыры застаюцца без ежы. І вось тут наглядна выяўляюцца асабістыя рысы кожнага пасажыра. Ярка паказаў аўтар эгаізм англійскага лорда, пустату маладой канадкі і гуманізм савецкага інжынера.

Працуючы ў вёсцы, Шамякін часта сустракаўся з былымі партызанамі. Расказы родных і знаёмых — жывых удзельнікаў партызанскай барацьбы — навялі пісьменніка на думку стварыць вялікі твор аб гераічнай барацьбе беларускага народа з ворагам. Захоплены ўдзячнай тэмай, Шамякін жадае сваімі вачыма ўбачыць месца партызанскіх баёў. Летам 1947 г. ён

вандруе па Гомельскай вобласці, гутарыць з навакольнымі сялянамі і запісвае фальклор перыяду Айчынай вайны. Так пачаў працаваць Шамякін над сваім першым раманам.

Кнігі Івана Шамякіна

Раман «Глыбокая плынь» (1948) апавядае аб барацьбе беларускага народа супроць нямецка-фашысцкіх захопнікаў у тыле ворага, аб

кіраўніцтве партыі ўсенародным партызанскім рухам.

Аўтар ярка паказвае ў ім жыццё беларускай вёскі ў перыяд нямецкай акупацыі, баявую дзейнасць партызан, арганізацыйную і прапагандысцкую работу падпольных партыйных і комсамольскіх арганізацый. Удала паказан у рамане вялікі размах партызанскага руху ў час Вялікай Айчыннай вайны, адзінства партыі і народа, кіраўніцтва Комуністычнай партыі гэтым усенародным рухам, сталае сувязь партызан з Вялікай зямлёй, з Масквой.

Асноўныя героі рамана — камісар партызанскай брыгады «Днепр» сакратар райкома Лясніцкі, прасты калгаснік Карп Маеўскі, яго дачка настаўніца Тацяна, сын Нікалай і комсомолец Жэнька Лубян. Шамякіну ўдалося стварыць яскравыя і тыповыя вобразы высокародных і сціпых савецкіх людзей, якія падняліся на суровую барацьбу з ворагам у цяжкую для Радзімы гадзіну.

Мірнай працы савецкіх людзей у беларускай вёсцы пасля вайны прысвечаны апавяданні «На знаёмых шляхах» (1946) і «Складанае пытанне» (1949). Аўтар апавядае ў іх аб цяжкасцях і дасягненнях у рабоце калгаснікаў і былых партызан, аб іх марах і працоўных намаганнях, накіраваных на ажыццяўленне вялікіх планаў мірнага будаўніцтва. Аб творчай працоўнай радасці маладога савецкага ўрача, які ўпарта змагаецца за жыццё хворага хлопчыка і выратаўвае яго, чытаем мы ў апавяданні «Здзейсненая мара» (1948). Апавяданні гэтыя ўвайшлі ў кнігу І. Шамякіна «На знаёмых шляхах» (Мінск, 1949).

У 1950 годзе І. Шамякін выдаў кніжку для дзяцей «У Маскву». Гэта апавяданні аб савецкіх юнаках і дзецях, аб іх марах і ўчынках («Наташа», «У Маскву»), а таксама аб лёсе дзяцей працоўных у капіталістычных краінах і аб удзеле іх у барацьбе за мір («Маленькая парыжанка», «Хлопчык з-за акіяна»).

Наступная кніга І. Шамякіна «Дзве сілы» выйшла ў 1951 годзе. Большасць апавяданняў гэтага зборніка напісана на тэму барацьбы за мір і прагрэс супроць лагера вайны і цемрашальства.

Аўтар расказвае аб радасці мірнай творчай працы ў Савецкім Саюзе, аб перадавых людзях сацыялістычнай вёскі («Сялянка», 1950; «Хадакі», 1950); аб кіруючых работніках раёна («Залатыя агні», 1949); аб самаадданай рабоце маладога савецкага ўрача («За жыццё», 1948—1951)¹; аб шчаслівай маладой савецкай маці — першым барацьбіту за мір («Спі, мой сыночак...», 1951). Простым людзям дэмакратычнай Германіі прысвечана апавяданне «Пільнасць» (1951). Аб адважнай барацьбе простых людзей Францыі за мір даведваемся мы з апавяданняў «Дзве сілы» (1951) і «Маленькая парыжанка» (1949).

У 1953 годзе І. Шамякін скончыў і выдаў асобнай кнігай раман «У добры час» аб людзях пасляваеннай калгаснай вёскі.

---

¹ Апавяданне напісана ў 1948 г. пад загалоўкам «Здзейсненая мара» і апублікавана ў кнізе «На знаёмых шляхах». У 1951 г. было значна перапрацавана і названа «За жыццё».

На прыкладзе жыцця двух калгасаў аўтар узнімае пытанне аб правільным кіраўніцтве калгасамі і стылі працы савецкага кіраўніка.

Цэнтральны персанаж рамана—старшыня калгаса «Партызан» Максім Лескавец. Гэта працавіты, смелы, энергічны і праўдзiвы чалавек. Але, побач з гэтым, у характары Максіма Лескаўца ёсць многа рыс, якія перашкаджаюць яму стаць добрым кіраўніком... Самаўпэўнены і прагны да пашаны, ён мала давярае людзям і не раіцца з імі; усюды хоча ён паспець сам, часта ігнаруе думку праўлення калгаса, правільную арганізацыю працы калгаснікаў часам падмяняе адміністратарскімі загадамі. Распыляючыся на дробязі, ён часта ўпускае галоўнае. Не знаходзячы часу на вучобу, пачынае адставаць ад жыцця. Балюча рэагуе ён на справядлівую крытыку.

Максіму Лескаўцу аўтар супроцьстаўляе вобраз старшыні перадавога калгаса «Воля» Васіля Лазавенку. У гэтым вобразе Шамякін увасабляе тып новага кіраўніка. Сіла яго ў вялікай веры ў народ, у людзей свайго калгаса. Ён не шукае славы і ўсю дзейнасць сваю накіроўвае на тое, каб прынесці як мага больш карысці народу. Ён адчувае адказнасць не толькі за свой калгас, але і за іншыя калгасы ў раёне. Таму ён горача бярэцца дапамагчы Максіму Лескаўцу зразумець дапушчаныя ім памылкі.

Шамякін шырока паказаў у рамане кіпучае жыццё пасляваеннай вёскі і багаты духоўны рост калгаснікаў у працэсе творчай працы. Востра пастаўлены ў рамане праблемы выхавання і перавыхавання людзей у калектыве,

пытанні кунуністычнай маралі, кахання і дружбы. Яскравыя вобразы кіраўнікоў калгасаў, сакратара партыйнай арганізацыі, брыгадзіраў і радавых калгаснікаў надзелены тыповымі рысамі савецкіх людзей і таму блізкія і зразумелыя чытачу.

Вобраз Максіма Лескаўца выклікаў у друку рад супярэчлівых водгукаў. Адзначалася крытыкай і некаторая лакіроўка аўтарам рэчаіснасці. На тым, як раман сустрэла крытыка, Шамякін падрабязна спыніўся ў выступленні на 3-м з'ездзе пісьменнікаў БССР (1954). Кароткія заўвагі аўтара аб тым, як ён працаваў над раманам «У добры час», апублікаваны ў брашуры «Інструкцыйна-метадычныя матэрыялы да правядзення канферэнцыі чытачоў па раману лаўрэата Сталінскай прэміі І. Шамякіна «У добры час», складзенай Ф. Б. Гарэлікам (Мінск, 1954, стар. 11—12).

У 1953—1954 гг. Шамякін піша шэраг апавяданняў на калгасную тэматыку. Аб каханні і дружбе вясковай моладзі напісаны апавяданні «Вясновымі днямі»¹ і «Першае спатканне»². У серыю апавяданняў «Партрэты»³ ўваходзяць кароткія замалёўкі асобных кіраўнікоў калгасаў і калгаснікаў. У гэтай-жа серыі ў 1954 г. змяшчаюцца ў друку замалёўкі, якія паказваюць вялікія перамены, што адбываюцца ў калгасах пасля рашэнняў вераснёўскага Пленума ЦК КПСС, партрэты савецкіх спецыялі-

¹ Часоп. «Маладосць» № 1, 1953, стар. 12—14.

² Газ. «Чырвоная змена» за 24 і 25 чэрвеня 1953 г.

³ Часоп. «Беларусь» № 9, 1953, стар. 10—12.

стаў, якія паехалі па закліку партыі на работу ў калгасы («Галоўны інжынер», «Аграном», «Падмочаны» пад агульнай назваю «Нашы знаёмыя»)¹.

У апавяданні «Завіруха», напісаным у 1955 г., намалёван прыгожы вобраз дзяўчыны-агранома. Кароткія псіхалагічныя апавяданні аб глыбокіх пачуццях бацькоў і дзяцей аб'яднаны аўтарам пад агульнаю назваю «Бацькі і дзеці», 1954 г. («Матчыны рукі», «Бацькаў гонар», «Абраз», «У роднай сям'і»).

У сучасны момант І. Шамякін закончыў раман аб сельскіх настаўніках «Крыніцы». Роман друкаваўся ў 1956 г. у часопісе «Полымя».

Шамякін — малады пісьменнік, але творы яго ўжо шырока вядомы і папулярны сярод чытачоў таму, што ён умее выбраць актуальную, цікавую для народа тэму, умее заўважыць новае, тыповыя рысы ў свядомасці і паводзінах савецкіх людзей. Вобразы яго твораў тыповыя, зразумелыя і блізкія савецкаму чытачу.

---

¹ Часоп. «Беларусь» № 7, 1954, стар. 4—8.

КНІГІ І. ШАМЯКІНА

1. **На знаёмых шляхах.** Аповесць і апавяданні. Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1949. 132 стар., 10 000 экз., 4 р. 75 к.

Змест: Помста (аповесць). У снежнай пустыні. Бацька. На знаёмых шляхах. Далёкая камандзіроўка. Здзейсненая мара. Складанае пытанне (апавяданні).

2. **Глыбокая плынь.** Раман. (Мал. мастака С. Раманава.) Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1949. 311 стар., 10 000 экз., 10 р. 35 к., перапл. • 1 р.

3. **Глыбокая плынь.** Раман і апавяданні. Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1952. 534 стар., 10 000 экз., 10 р. 80 к.

Змест: Глыбокая плынь (раман). Помста (аповесць). Браты. Наташа. У снежнай пустыні. Сялянка. Хадакі. Спі, мой сыночак... За жыццё. У Маскву. Падарунак правадыру. Далёкая камандзіроўка. Хлопчык з-за акіяна. Маленькая парыжанка. Пільнасць. Дзве сілы (апавяданні).

4. **У Маскву.** Апавяданні. (Мал. Л. Замаха.) Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1950. 71 стар. з іл., 10 000 экз., 2 р. 50 к.

Змест: Наташа. У Маскву. Падарунак правадыру. Маленькая парыжанка. Хлопчык з-за акіяна.

*Книгі І. Шамякіна,
перекладзеныя на рускую мову
і іншыя мовы народаў СССР*

5. **Дзве сілы.** Апавяданні. Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1951. 186 стар., 10 000 экз., 4 р. 40 к.

З мес т: У дзень перамогі. Спі, мой сыночак... Дзве сілы. За жыццё. Далёкая камандзіроўка. Сялянка. Маленькая парыжанка. Хадакі. Залатыя агні. Пільнасць.

6. **Апавяданні.** Мінск, Вуч.-пед. выд-ва БССР, 1952. 162 стар., 6 л. іл. (Школьная б-ка), 25 000 экз., 3 р. 55 к.

З мес т: Прадмова. Наташа. Браты. У снежнай пустыні. У Маскву. Падарунак правадыру. За жыццё. Сялянка. Хлопчык з-за акіяна. Далёкая камандзіроўка. Маленькая парыжанка. Дзве сілы.

7. **У добры час.** Раман. Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1953. 460 стар., 20 000 экз., 9 р. 20 к.

7а. **Першае спатканне.** Апавяданні. Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1956. 145 стар., 10 000 экз., 3 р. 40 к.

З мес т: Першае спатканне. Завіруха. Вясонымі днямі. Памылкі. Нашы знаёмыя: 1. Старшыня калгаса; 2. Наташа; 3. «Крытыкун»; 4. Галоўны інжынер; 5. Аграном; 6. Падмочаны. Бацькі і дзеці: 1. Матчыны рукі; 2. Бацькаў гонар; 3. Абраз; 4. У роднай сям'і.

КНИГІ І. ШАМЯКІНА, ВЫДАДЗЕНА У ПЕРАКЛАДЗЕ НА РУСКУЮ МОВУ

8. **Глубокое течение.** Роман. Перевод с белорусского. М., «Советский писатель», 1949. 323 стр., 30 000 экз., 10 р.

9. **Глубокое течение.** Перевод с белорусского С. Григорьевой. Минск, Госиздат БССР, 1950. 314 стр., 30 000 экз., 10 р.

10. **Глубокое течение.** Роман. Авторизованный перевод с белорусского С. Григорье-

во й. Минск, Госиздат БССР, 1951. 265 стр., 75 000 экз., 10 р.

11. **Глубокое течение.** Роман. Авторизованный перевод с белорусского С. Григорьевой. М., Госиздат, 1952. 296 стр., 75 000 экз., 6 р. 10 к.

12. **Глубокое течение.** Роман. Авторизованный перевод с белорусского С. Григорьевой. (Издание для слепых). В 5 книгах. М., Учпедгиз, 1952. 32 стр., цена комплекта 7 р. 5 к.

Кн. 1. 80 листов 1 р. 40 к.

Кн. 2. 80 листов 1 р. 40 к.

Кн. 3. 78 листов 1 р. 35 к.

Кн. 4. 84 листа 1 р. 40 к.

Кн. 5. 89 листов 1 р. 50 к.

13. **Глубокое течение.** Роман. Авторизованный перевод с белорусского С. Григорьевой. М., «Советский писатель», 1952. 315 стр., 75 000 экз., 5 р. 75 к.

14. **Глубокое течение.** Роман. Авторизованный перевод с белорусского С. Григорьевой. Воронеж, Воронежск. кн. изд-во, 1953. 292 стр., 75 000 экз., 4 р. 85 к.

15. **Глубокое течение.** Роман. Авторизованный перевод с белорусского С. Григорьевой. М., Гослитиздат, 1955. 285 стр., 150 000 экз., 4 р. 55 к.

16. **В Москву.** Рассказы. Авторизованный перевод с белорусского Р. Рубиной. Рисунки П. Осовского. М.—Л., Детгиз, 1952. 87 стр., 30 000 экз., 2 р. 60 к.

Содержание: В Москву. Наташа. Подарок вождю. В снежной пустыне. Мальчик из-за океана.

17. **В добрый час.** Роман. Авторизованный перевод с белорусского А. Островского. Л., Лениздат, 1955. 404 стр., 75 000 экз., 8 р.

18. **В добрый час.** Роман. Авторизованный перевод А. Островского. Минск, Госиздат БССР, 1955. 356 стр., 100 000 экз., 7 р. 30 к.

**КНИГІ І. ШАМЯКІНА,
ВЫДАДЗЕНЬЯ НА ІНШЫЯ МОВЫ
НАРОДАЎ СССР**

19. **Глыбокая плынь.** Раман. Пераклад з беларускай на ўкраінскую мову. Кіеў, Дзяржлітвыдавецтва Украіны, 1954. 294 стар. з іл., 65 000 экз., 5 р. 80 к.

20. **Глыбокая плынь.** Раман. Пераклад з беларускай на латышскую мову Т. Т. Ярмалінскай. Рыга, Латгосвыдат, 1953. 379 стар. з іл., 10 000 экз., 5 р. 60 к.

21. **Глыбокая плынь.** Раман. Пераклад з беларускай на малдаўскую мову С. Шляху. Кішынеў, «Шкоала советікэ», 1954. 286 стар., 10 000 экз., 6 р. 15 к.

22. **Глыбокая плынь.** Раман. Пераклад з беларускай на казахскую мову Ж. Жумаханова і М. Ігісінава. Алма-Ата, Казгосвыдат, 1954. 336 стар., 15 000 экз., 6 р. 40 к.

**КНИГІ І. ШАМЯКІНА,
ВЫДАДЗЕНЬЯ У ПЕРАКЛАДАХ
НА ЗАМЕЖНЫЯ МОВЫ**

23. **Глыбокая плынь.** Раман. Пераклад з беларускай на польскую мову І. Дзярноўскай. Варшава, 1953. 327 стар.

24. **Глыбокая плынь.** Раман. Пераклад з беларускай на балгарскую мову К. Георгіева а. Сафія, «Народная культура», 1951. 274 стар.

25. **У Маскву.** Апавяданні. Пераклад на кітайскую мову Шанхай, 1954, 106 стар.

КРЫТЫЧНАЯ ЛІТАРАТУРА АБ ТВОРЧАСЦІ І. ШАМЯКІНА

Лыньков М. (Рецензія на роман І. Шамякіна «Глыбокое тэчэнне».) Газ. «Правда» за 30 янв. 1949 г.

Паслядовіч М. Нараджэнне помсты. (Аб рамане Івана Шамякіна «Глыбокая плынь».) Газ. «Літаратура і мастацтва» за 6 снежня 1947 г.

Клімковіч М. «Глыбокая плынь» Івана Шамякіна. Часоп. «Полымя» № 4, 1949, стар. 131—134.

Грыгорьева С. Глыбокое тэчэнне. (Об адноименной книге Ивана Шамякина.) Журн. «Новый мир» № 2, 1949, стр. 261—262.

Краўчанка У. Творы жыццёвай праўды. (Раман Івана Шамякіна «Глыбокая плынь».) Газ. «Літаратура і мастацтва» за 24 сакавіка 1951 г.

Карасев Ю. Подвиг народа. (О романе Ивана Шамякина «Глыбокое тэчэнне».) Журн. «Дружба народов» № 3, 1951, стр. 157—158.

Карабутенко И. Книга о белорусских партизанах. («Глыбокое тэчэнне» Івана Шамякіна.) В сб.: «Выдаючыяся произведения советской литературы 1950 года». М., «Советский писатель», 1952, стр. 293—302.

Паслядовіч М. Пра завершанасць мастацкага вобраза. (Аб рамане Івана Шамякіна «У добры час».) Газ. «Літаратура і мастацтва» за 10 кастрычніка 1953 г.

Климкович М. Новый роман Ивана Шамякина («В добрый час»). Газ. «Советская Белоруссия» за 20 сентября 1953 г.

Герцовіч Я. Нататкі аб рамане. («У добры час» Івана Шамякіна і «Святло над Ліпскам» Макара Паслядовіча.) Часоп. «Полымя» № 5, 1953, стар. 128—136.

Акуліч Е. Апавяданні Івана Шамякіна пра калгасную вёску. Газ. «Калгасная вёска» за 31 кастрычніка 1954 г.

Шашкоў А. Дзеці двух светаў. (Аб зб. апавяданняў Івана Шамякіна «У Маскву».) Газ. «Літаратура і мастацтва» за 13 студзеня 1951 г.

Міронаў А. Веліч савецкага чалавека. (Аб кнізе Івана Шамякіна «На знаёмых шляхах».) Газ. «Літаратура і мастацтва» за 10 чэрвеня 1950 г.

Шкраба Р. Удалы пачатак. (Аб аповесці Івана Шамякіна «Помста».) Газ. «Літаратура і мастацтва» за 3 жніўня 1946 г.

Карпаў У. Проза Івана Шамякіна. Часоп. «Полымя» № 3, 1953, стар. 139—158.

Агеев И. Против субъективизма в литературной критике. (О статье В. Карпова «Проза Ивана Шамякина» в журн. «Полымя» № 3 за 1953 г.) Газ. «Советская Белоруссия» за 28 июня 1953 г.

АЛФАВІТНЫ ПАКАЗАЛЬНІК ТВОРАУ

І. ШАМЯКІНА¹

Абраза. Апавяданне з серыі «Бацькі і дзеці» (3 цыкла «Партрэты»), 1954 г. — 7а.

Аграном. Апавяданне з серыі «Нашы знаёмыя», 1953—1954 гг. (3 цыкла «Партрэты»). — 7а.

Бацька. Апавяданне. 1946 г. — 1.

Бацькаў гонар. Апавяданне з серыі «Бацькі і дзеці» (3 цыкла «Партрэты»). — 7а.

Бацькі і дзеці (3 цыкла «Партрэты»). Серыя апавяданняў, 1954 г. (1. Матчыны рукі; 2. Бацькаў гонар; 3. Абраза; 4. У роднай сям'і). — 7а.

Браты. Апавяданне, 1946 г. — 3, 6.

Вясновымі днямі. Апавяданне, 1953 г. — 7а.

Галоўны інжынер. Апавяданне з серыі «Нашы знаёмыя», 1953—1954 гг. (3 цыкла «Партрэты»). — 7а.

Глыбокая плынь. Раман, 1948 г. — 2, 3; у перакладзе на рускую мову — 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15; на ўкраінскую мову — 19; на латышскую мову — 20; на малдаўскую мову — 21; на казахскую мову — 22; на польскую мову — 23; на балгарскую мову — 24.

Далёкая камандзіроўка. Апавяданне, 1947 г. — 1, 5, 6.

Дзве сілы. Апавяданне. — 3, 5, 6.

---

¹ Лічбы адсылаюць да нумароў, пад якімі ў памятцы змешчаны кнігі, якія ўключаюць дадзены твор.

За жыццё. Апавяданне, 1948—1951 гг. Перапрацаванае апавяданне «Здзейсненая мара» (У кн. «На знаёмых шляхах»). — 3, 5, 6.

Завіруха. Апавяданне, 1955 г. — 7а.

Залатыя агні. Апавяданне, 1949 г. — 5.

Здзейсненая мара. Апавяданне, 1948 г. — 1; апошнюю рэдакцыю апавядання гл. пад назв. «За жыццё». — 5.

«Крытыкун». Апавяданне з серыі «Нашы знаёмыя», 1953—1954 гг. (3 цыкла «Партрэты»). — 7а.

Маленькая парыжанка. Апавяданне, 1949 г. — 3, 4, 5, 6.

Матчыны рукі. Апавяданне з серыі «Бацькі і дзеці», 1954 г. (3 цыкла «Партрэты»). — 7а.

На знаёмых шляхах. Апавяданне, 1946 г. — 1.

Наташа. Апавяданне, 1948 г. — 3, 4, 6; у перакладзе на рускую мову — 16; на кітайскую мову — 25.

Наташа. Апавяданне з серыі «Нашы знаёмыя», 1953—1954 гг. (3 цыкла «Партрэты»). — 7а.

Нашы знаёмыя (3 цыкла «Партрэты»). Серыя апавяданняў 1953—1954 гг. (1. Старшыня калгаса; 2. Наташа; 3. «Крытыкун»; 4. Галоўны інжынер; 5. Аграном; 6. Падмочаны). — 7а.

Падарунак правадыру. Апавяданне, 1950 г. — 3, 4, 6; у перакладзе на рускую мову — 16; на кітайскую мову — 25.

Падмочаны. Апавяданне з серыі «Нашы знаёмыя», 1953—1954 гг. (3 цыкла «Партрэты»). — 7а.

Памылкі. Апавяданне, 1953. — 7а.

Першае спатканне. Апавяданне, 1953 г. — 7а.

Пільнасць. Апавяданне, 1951 г. — 3, 5.

Помста. Аповесць, 1945, Ландсберг — Гомель. — 1, 3.

Складанае пытанне. Апавяданне, 1949 г. — 1.

Старшыня калгаса. Апавяданне з серыі «Нашы знаёмыя», 1953—1954 гг. (3 цыкла «Партрэты»). — 7а.

Спі, мой сыночак... Апавяданне, 1950 г. — 3, 5.

Сялянка. Апавяданне, 1950 г. — 3, 5, 6.

У дзень перамогі. Апавяданне, 1945 г. — 5.

У добры час. Раман. 1949—1952 гг. — 7; у перакладзе на рускую мову. — 17, 18.

- У Маскву.** Апавяданне — 3, 4, 6; у перакладзе на рускую мову — 16; на кітайскую мову — 25.
- У роднай сям'і.** Апавяданне з серыі «Бацькі і дзеці», 1954 г. (3 цыкла «Партрэты»). — 7 а.
- У снежнай пустыні.** Апавяданне, 1944—1946 гг. — 1, 3, 6; у перакладзе на рускую мову — 17; на кітайскую мову — 25.

Хадакі. Апавяданне, 1950 г. — 3, 5.

Хлопчык з-за акіяна. Апавяданне, 1949 г. — 3, 4, 6; у перакладзе на рускую мову — 16; на кітайскую мову — 25.

З М Е С Т

Іван Шамякін (біяграфічная і бібліяграфічная даведка)	3
Кнігі І. Шамякіна	15
Кнігі І. Шамякіна, выдадзеныя ў перакладзе на рускую мову	17
Кнігі І. Шамякіна, выдадзеныя на іншыя мовы народаў СССР	19
Кнігі І. Шамякіна, выдадзеныя ў перакладах на замежныя мовы	—
Крытычная літаратура аб творчасці І. Шамякіна .	20
Алфавітны паказальнік твораў І. Шамякіна . . .	22

Мастацкі рэдактар *Л. Прагін*
Тэхнічны рэдактар *А. Хатэнка*
Карэктар *І. Мешчанінава*

АТ 01392. Пады. да друку 15/XII 1956 г. Тыраж 3000 экз.
Фармат 70×92¹/₃₂. Фіз. друк. арк. 0,875.
Ум. друк. арк. 1,02. Уч.-выд. арк. 1. Бясплатна. Зак. 762.

Друкарня імя Сталіна, Мінск,
пр. аспект імя Сталіна, 105.

На белорусском языке
„Иван Шамякин“
Библиографическая памятка читателя
Государственное издательство БССР
Минск 1957

Бесплатна

Бел. Бібліятэка
1994 г.

80000000320 187

Дзяржаўная бібліятэка
БССР імені В. І. Леніна

КАБІНЕТ БЕЛАРУСКОЙ
ЛІТАРАТУРЫ І БІБЛІАГРАФІ